

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih DÖNMEZ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük'ün 96'ncı ve 99'uncu Maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Murat ÇEPNİ

İzmir Milletvekili

İzmir Seferihisar ve Menderes İlçesi, Orhanlı Mahallesi Mevkiinde, Karen Kahramanmaraş Elektrik Üretim A.Ş. tarafından yapılması planlanan Karen JES ve Yardımcı Kaynak (GES+RES) tesisleri projesi ile ilgili Çevresel Etki Değerlendirme sürecinin başladığı ve halkı proje hakkında bilgilendirmek, görüş ve önerilerini almak amacıyla ÇED Yönetmeliğinin 9. maddesi gereğince 27/07/2021 tarihinde Halkın Katılım Toplantısı düzenleneceği İzmir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından 12 Temmuz 2021 tarihinde duyurulmuştur. Projenin ÇED süreci devam ederken, izinsiz bir şekilde proje alanında her biri 200-300 senelik olduğu iddia edilen onlarca zeytin ağacı kesilmiştir. Yüzlerce yıllık zeytin ağaçlarının kesilmesine demokratik kitle örgütleri ve yöre halkı tepki göstermiştir. Zeytinlik alanların enerji, maden, otoyol, köprü, konut projeleri için imara açılması ve bu projeler için zeytin ağaçlarının kesilmesi bir kez daha gündeme gelmiştir.

Büyük Menderes Havza İnisiyatifi ve Ziraat Mühendisleri Odası'nın 2019 yılında düzenlediği "JES'in Tarıma, Sağlığa ve Çevreye Etkileri" konulu panelde, jeotermalden çıkan zehirli akışkanların toprağı zehirlediği, kuyular açılırken 110 desibel üzerinde çıkan sesin kulak ve sinir hastalıklarına yol açtığı, boruların görüntü kirliliği oluşturduğu, JES'in havaya saldığı buharın yoğun CO2, metan gazı, bor, arsenik ve en tehlikeli sınıfta yer alan hidrojen sülfür gazı içerdiği bunların da insan sağlığına, canlıların yaşamına, bitkilere zarar verdiği ve başta zeytin olmak üzere tarımsal üretimde verim kaybına ve çeşitliliğinin azalmasına neden olduğu ortaya konmuştur. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Su Yönetimi Genel Müdürlüğü, İzmir ve Manisa Valiliklerine 14 Ağustos 2017 tarihinde gönderdiği yazıda, Gediz Havzası yeraltı sularında yapılan çalışmalarda jeotermal faaliyetlerin yoğun olarak gerçekleştirildiği alanlarda arsenik başta olmak üzere metal ve yarı metal oranlarının içme/kullanma sularında limitlerin çok üstünde olduğu belirterek, havzadaki yeraltı suyu kütlelerinde jeotermal ve madencilik

faaliyetlerine yeni izin ve ruhsatların verilmemesi gerektiğini belirtmiştir. Ege Bölgesi'nde zeytinlik alanlarda ve zeytinlik alanlara yakın yerlerde kurulan JES'ler in zararları nedeniyle ağaçlar kurumakta, zeytinde üretim kaybı yaşanmakta ve zeytinin kalitesi giderek azalmaktadır. Şirketin ÇED süreci sonuçlanmadan faaliyetlerin başlaması, yüzyıllık zeytin ağaçlarının kesilmesi halkın yaşam alanına, geçim kaynağına ve sağlığına telafisi imkansız zararlar vermektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Bilim insanlarının, demokratik kitle örgütlerinin ve ilgili kurumların yaptığı araştırmalar ve açıklamalar; JES'lerin doğaya, insan sağlığına, tarım alanlarına, yeraltı ve üstü su kaynaklarına, yaşam alanlarına verdiği zararları ortaya koymaktadır. İzmir Seferihisar ilçesinde JES kurulması için izni verilmesinin gerekçesi nedir?
- 2- Bölgede JES'lerin neden olduğu sorunlar telafi edilmeden, yeni ruhsatlar vermeyi düşünüyor musunuz?
- 3- Halktan yana politikalar üreterek, yaşam alanlarında ve tarım alanlarında enerji şirketlerinin faaliyetlerinin yasaklanmasına dair bakanlığınızı çalışması var mı?
- 4- Ege Bölgesinde illere göre faaliyet gösteren kaç adet JES bulunmaktadır? Kaç JES projesi ruhsatı daha verilecektir?